

η φωνή της φυλακτής

... ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΕΞΩΡΑΪΣΤΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΦΥΛΑΚΤΗΣ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ ...

Διευθυντής: Βασ. Γ. Γιαννάκος
Υπεύθυνος Συντάκτης: Λάμπρος Παπαδημητρίου

Γραφεία: Ζολιώτη 45 — ΑΘΗΝΑ
Τηλέφωνο: 6444052

ΓΕΝΑΡΗΣ 1987
Έτος 5 αριθ. φύλλου 17

ΗΤΑΝ ΜΙΑ ΦΟΡΑ...

Χωριό πανέμορφο στολισμένο με περίσιες χάρες. Μελίσια αληθινό τό δουητό του απλωνόταν και πέρα ...σκαρφαλωμένο εκεί ψηλά στο δυσκό παρακολουθώντας περήφανα τ' άλλα αδελφια του - χωριά λες κι ήταν ο φύλακας - άγγελος. Πολλά τα παιδιά του νύχτα και μέρα πάλευαν να το αναστήσουν. Χίλιοι νοματαίοι ομολογούν οι παλότεροι, παλιός ξέρει ίσως και περισσότεροι. Όλοι τούτοι αγάθραν τούτο τον τόπο' ξεχέρσωσαν, έφραξαν, έχτισαν, έσπειραν, φύψα.

Ανήμερος κι άγριος ο τόπος τους φάνηκε στην αρχή ευλογημένος έγινε με τη δουλιά του. Όλο τον καιρό κι όλες τις μέρες αναπαμό δεν είχαν έπρεπε να ζήσουν. Απ' τον μικρότερο μέχρι τον μεγαλύτερο ο καθένας είχε τις ευθύνες του και τις δουλιές του.

Απ' το χάραμα όλοι στο πόδι η γυναίκα πολύ πριν απ' όλους να προλάβει κιόλας να ζυμώσει, να ταΐσει τα «πράγματα» και να «θαρέσει» τα γίδια στην αράδα. Μετά δρόμο για το χωράφι (μη πάρει καμιά βροχή και χαθούμες. Τα παιδιά στο σχολείο με τις μαρούδες στον ώμο γεμάτες κάστανα και καρύδια παρά διβιλία ξεκίναγαν για το ημερήσιο μαρτύριο' γραμμές, ανακρίσεις και από μια «κρανίσια λούρα» ο καθένας για να σπάσει σε λίγο πάγω στις πλάτες του.

Χίλιες φορές να μην υπήρχε αυτό το καταραμένο δέντρο η κραριά!

Γάλα σκόνη με κακάο, κύπελα στη σειρά και μετά μάθημα «για να γίνεται επιτέλους άνθρωποι» όπως έλεγε και ο δάσκαλος.

Που όρεξη για μάθημα... Τα μυαλά τρέχαν αλλού, πέρα μακρυνά κι «άντε να σχολάσουμε να πάμε να πάρουμε τη φυλιά μη και φύγουν τα πεταρούδια».

Το μεσημέρι συστίο με τον κυρ - Παντελή νάχει το γενικό

πρόσταγμα' καθαριότητα, ξεκούραση και τ' απόγευμα πάλι μάθημα Τετάρτη και Σάββατο οι καλύτερες μέρες μας και τ' απόγευμα δεν είχε σχολείο.

Ο σχολικός κήπος με τα σπαθιά, τους κρόκους και τις μαντζουράνες, δουλιά των κοριτσιών. Ο κάθε μαχαλάς είχε τα δικά του παιγνίδια, τους δικούς του αρχηγούς, τους δικούς του νόμους. Αλλού κρυφτό, αλλού κυνηγητό, αλλού πετροπόλεμος, αλλού σκλαθάκια, αλλού «τρεις και μαργάρα» κι άντε υπομονή μέχρι το καλοκαίρι «να κάνουμε διακαπές» κι άμα προβιδαστούμε κιόλας ποιος μας πιάνει...

Οι γυναίκες πάλι, αυτές οι ηρωικές μορφές σταματημό δεν είχαν. Απ' το χωράφι στον κήπο, απ' τον κήπο στο λόγγο, απ' το

ΣΥΝΕΧΕΙΑ στη σελίδα 2

Ελληνική παράδοση

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΙΑΤΙΚΑ ΕΘΙΜΑ Σ' ΟΛΗ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Τα περισσότερα απ' τα παλιά χριστουγεννιάτικα έθιμα του τόπου μας έχουν ξεχαστεί. Σαφώθηκαν απ' τ' απανωτά κύματα της εξέλιξης και της ξενομανίας...

ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑ

Τα χρόνια που πέρασαν έχουν αλλάξει σχεδόν τα πάντα. Η ζωή μας ακολουθεί το δικό της γοργό ρυθμό. Το ρυθμό της εξέλιξης και της προόδου. Πολλά από τα παλιά χριστουγεννιάτικα έθιμα, έχουν ξεχαστεί. Μερικά, ωστόσο, διατηρούνται ακόμα, ίσως λιγάκι παραλλαγμένα από κείνα του παλιού καιρού. Αυτό, ό-

μως, δε μας εμποδίζει να πούμε με ποιον τρόπο συνεχίζονται σήμερα. Τα Χριστούγεννα, το σπίτι του ελληνικού χωριού που έχει Χρή στο, θα φτιάξει την περίφημη «χριστοκουλούρα» του, για να του την προσφέρει ανήμερα της γιορτής του, μόλις σημάνουν οι πρωινές χριστουγεννιάτικες καμπάνες. Η κουλούρα τούτη είναι στολισμένη πάνω μ' ένα βοσικό από ζυμάρι, που βόσκει με τη γιλίτσα του τα πρόβατά του. Γιατί κάποτε, στα παλιά τα χρόνια, αυτό ήταν τ' όνειρο της φαμελιάς του χωριού: Να δούνε το γιό τους, το αγόρι τους, τσέλιγκα κι αρχιτσέλιγκα. Το έθιμο αυτό, που ξεκίνησε κυρίως από την περιοχή της Πίνδου είναι αρχαιότατο και πηγάζει από πατέρα σε παιδί κι από παιδί σ' εγγόνι.

ΜΩΡΙΑΣ

Σε πολλά μέρη της Πελοποννήσου, το δειλινό, όταν οι καμπάνες αρχίζουν να χτυπάνε χαρμόσυνα, σημαίνοντας την έναρξη του εσπερινού, κάθε εργασία διακόπτεται κι όλοι πηγαίνουν στην εκκλησία. Μόλις τελειώσει η λειτουργία, οι χωρικοί γυρίζουν στα σπίτια τους και παραθέτουν νηστίσιμο φαγητό, που αποτελείται συνήθως από βραστά φασόλια. Φέρνουνε ένα κομμάτι ζυμάρι μ' ένα κερύ στη μέση και θυμιάζουν το τραπέζι, ενώ ένας από τους μικρούς έχει στα χέρια του τη Σύνοψη και διαβάζει διάφορες προσευχές. Το δείπνο της Παραμονής θεωρείται ιερό. Άμα φάνε, μαζεύουνε τα περισσεύματα. Και μαζί με όσα θα μείνουν από το δείπνο του Αγίου Βασιλείου και των φώτων, ρίχνονται στ' αμπέλια και στα χωράφια, όπου φέρνουνε, καθώς πιστεύεται, γονιμότητα κι αφθονία. Μετά το δείπνο, ετοιμά-

ΣΥΝΕΧΕΙΑ στη σελίδα 8

* Το Δ.Σ. του Συλλόγου μας εύχεται *
* σ' όλους τους Χωριανούς και φίλους *
* Καλές γιορτές, Ευτυχισμένο και *
* Ειρηνικό το 1987 *

Η ΣΥΝΕΣΤΙΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΜΑΣ

Καλούμε τα μέλη του Συλλόγου μας και όλους τους χωριανούς και φίλους του χωριού, να παρενβούν, στην χρονιάτικη συνεστίαση του Συλλόγου μας, που θα γίνει στις 9.1.87 στο κέντρο «ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΟ ΣΑΛΟΝΙ» στη Λεωφ. Βουλιαγμένης 370 στις 8.30 το βράδι.

Το συγκράτημα του ΔΗΜΗΤΡΗ ΒΑΓΙΑ θα μας χαρίσει μια υπέροχη βραδιά με γνήσια δημοτικά - παραδοσιακά τραγούδια.

Τραγουδούν ακόμα οι:
ΣΑΒΒΑΣ ΣΙΑΤΡΑΣ - ΑΛΕΚΟΣ ΚΩΝΣΤΑΣ
ΗΛΙΑΣ ΚΟΝΤΗΣ
Κλαρίνο: ΓΙΩΡΓΟΣ ΒΡΑΚΑΣ

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

Η Βασιλική σύζυγος Αναστ. Τσιαμαντά γέννησε κορίτσι.

— Η Δήμητρα σύζυγος Κώστα Νακόπουλου γέννησε αγόρι.

— Η Γεωργία σύζυγος Θωμά Κυριτσά γέννησε δίδυμα κοριτσάκια.

— Η Τούλα σύζυγος Θωμά Αυγέρου γέννησε κορίτσι.

Ευχόμαστε να τους ζήσουν.

ΑΡΡΑΒΩΝΕΣ

Η δίδα Κωνσταντίνα Βέργου με τον Παναγιώτη Δ. Παπαδόγλη.

— Η δίδα Κρυσταλία Χ. Μαγαλιού με τον Αριστείδη Ζήση.

— Η δίδα Θάλεια Βασιλάκου με τον Δημήτρη Ι. Γωγούλη.

Η δίδα Ρίτσα Καραβίδα με Θανάση Γ. Γωγούλη.

— Η δίδα Μαρία Καζνέση με τον Ανδρέα Γ. Κυριτσά.

Ο Σύλλογός μας τους συγχαίρει και τους εύχεται καλά στέφανα.

«Η ΦΩΝΗ ΤΗΣ ΦΥΛΑΚΤΗΣ»
Τριμηνιαία εφημερίδα
του Εξωραϊστικού Συλλόγου
Φυλακτής Καρδίτσας
Έδρα Αθήνα

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Γωγούλης Νίκος
Κυριτσά Βάσω
Παπαδημητρίου Λάμπρος
Παπαδόγλης Γεώργ.
Παπής Δημ.

Διευθυντής
Βασίλης Γ. Γιαννάκος
Ζολιώτη 45 — Αθήνα
Τηλ. 6444052

Υπεύθυνος σύνταξης
Λάμπρος Παπαδημητρίου
Μούσχου 14 — Αθήνα
Τηλ. 8628158

Υπεύθυνος τυπογραφίας
Γιάννης Γαλαίος
Κωλέτη 7 — Αθήνα
Τηλ. 3634397

ΓΑΜΟΙ

Παντρεύτηκαν οι παρακάτω συγχωριανοί μας, τους οποίους ευχόμαστε να ζήσουν και να ευτυχίσουν:

Ο Γεώργιος Π. Παπαδόγλης με την δίδα Ειρήνη Γιαννάκου.

ΘΑΝΑΤΟΙ

Η Αμαλία συζ. Γ. Τσιαμαντά ετών 85.

Το Δ.Σ. του Συλλόγου και «η Φ. της Φ» εκφράζουν τα θερμά τους συλλυπητήρια στην οικογένειά της.

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ

1. Βρύση του χωριού μας.
2. Ομίχλη στο χωριό — Πρόθεση
3. Ανιάτη αρρώστια
4. Αναφορική αντανυμία — Είναι και η φασολάδα
5. 'Η... ή επί τας — Γειτονική πρωτεύουσα
6. Αρχή αρχαίου αποφθέγματος — Αγγλικό εντός
7. Βλέπε — Γυναικείο χαϊδευτικό
8. Νότα — Δεν είναι συγκεκριμένο
9. Μουσικό όργανο — Πρόθεση (καθαρ.)
10. Ιερό βουνό — Λεγόταν παλιότερα η στρατονομία

ΚΑΘΕΤΑ

1. Τοποθεσία του χωριού μας
2. Αναπνοή — Κρητικό... τσίπουρο
3. Ρούχα του χωριού μας — Υποθετικό
4. Σακκί χωρίς τέλος — Συμπεραίνει
5. Διώκονταν για την ιδεολογία τους
6. Πολύ μικροί άνθρωποι — Άκακο ζώο
7. Γυναικείο όνομα
8. Εργαλείο ξυλοργού — Μισή ίσκα
9. Υποθετικό — Αγιάτρευτες
10. Ξένο μέτρο επιφανειών — Υποθετικό — Την αντικατέστησε το κιλό.

ΧΟΡΟΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ

Πραγματοποιήθηκε στις 12 του Δεκέμβρη ο καθιερωμένος χορός των νέων του χωριού μας.

Το Δ.Σ. του Συλλόγου μας πιστεύοντας ότι, η συμμετοχή των νέων του χωριού μας στο Σύλλογο είναι απαραίτητη για την πραγματοποίηση των στόχων του συλλόγου, καθώς επίσης και στον καθοριστικό ρόλο της νεολαίας στην πολιτιστική ανάπτυξη και τη διατήρηση της παράδοσης, διοργάνωσε αυτό το χορό αφιέρωμένο στην γνωριμία και την επικοινωνία των νέων.

Στην αρχή της εκδήλωσης έγινε μια σύντομη εισήγηση για τα ιδιαίτερα προβλήματα της νεολαίας και μια αναφορά στους

στόχους εκείνους του συλλόγου όπου οι νέοι μπορούν να βοηθήσουν.

Στη συνέχεια ακολούθησε χορός με παραδοσιακά και δημοτικά τραγούδια του τόπου μας και όσοι παραβρέθηκαν διασκέδασαν μέχρι αργά.

Εδώ θέβαινα θα πρέπει να παρατηρήσουμε ότι η συμμετοχή των νέων του χωριού μας ήταν μεν ικανοποιητική, δεν ήταν όμως αυτή που θα έπρεπε για μια τέτοια εκδήλωση.

Είναι καιρός να αναλογιστούμε όλοι τις ευθύνες μας εάν πραγματικά θέλουμε να συνεχιστούν αυτές οι τόσο όμορφες εκδηλώσεις.

ΗΤΑΝ ΜΙΑ ΦΟΡΑ...

ΣΥΝΕΧΕΙΑ από τη σελίδα 1
λόγγο στο τσίσιμα κι από κει για πότισμα «γιατί παράγγειλε ο νεροφόρος». Ζαλιχωμένες όλη μέρα μια με χορτάρι, μια με ξύλα, μια με το παιδί!

Χιλιάδες πρόβατα έδωσαν παντού τσελιγκάτα ολόκληρα αναπτύχθηκαν κι έδωσαν κι αυτά ζωή στον τόπο.

Κι όλα διαβαίνουν το δρόμο τους... με τους άντρες να τρέχουν για το μεροκάματο, τις γυναίκες να ξημεροβραδιάζονται στα χωράφια, τις γριές να φυλάνε τα εγγόνια, και τα παιδιά να παρακαλάνε να τελειώσει το σχολείο για να ξεχυθούν για τις προγραμματισμένες επιδρομές.

Τα χρόνια περνούσαν απά πούρχονταν ήταν ακόμα χειρότερα. Δύσκολοι καιροί και για το μικρό χωριό οι δουλιές λιγόστεψαν, μερικάματα δεν υπήρχαν κι άρχισε ο δρόμος του αναγκαστικού ξενητεμού' άλλοι για την πόλη, άλλοι για τη πρωτεύουσα, άλλοι για το εξωτερικό' σκάρπιοι άνθρωποι απο δω κει να ψάχνουν να βρουν τρόπους για να ζήσουν τις οικογένειές τους. Η πληγή είχε ήδη ανοίξει' χρόνο με το χρόνο γινόταν χειρότερη, αγιάτρευτη. Στο σχολείο τα παιδιά όλο και λιγοστεύουν' οι φωνές, τα κυνηγητά, τα παιγνίδια άρχισαν να λείπουν απ' τις γειτονίες. Τα χωράφια παρατήθηκαν, τα πρόβατα λιγόστεψαν η ίδια η ζωή του χωριού λες και λιγόστεψε! Το χωριό από ολοζώντανο μελίσσι κατάντησε σιγά - σιγά κοιμηνία γερόντων. Βουβαμάρα και μοναξιά παντού...

Μοναξιά ολόκληρων χρόνων με την απελπισία φανερωμένη στα πρόσωπα των λιγοστών χωρικών.

Χωριό στολισμένο με περίσους χάρες ακόμα στις μέρες μας. Εκεί ψηλά ακόμα' μόνο του δεν

παρακολουθάει πια γαλήνια τ' αδελφία του. Κοιτάζει γύρω ανήσυχα, αγναντεύει περιμένοντας τα παιδιά του. Η εγκατάλειψη το τσάκισε, το γέρασε' σκολειό με δέκα παιδιά, καφενεμία κλειστά, σπίτια παρατημένα. Το καλοκαίρι έρχονται και οι «τουρίστες»! Μόνο που αν τους προσέξει κακώς καλά θα τους δει ν' αγναντεύουν με τις ώρες... ο νους τους γυρνάει πίσω στα χρόνια εκείνα και κάθε σπιθαμή, κάθε σπίτι, κάθε δέντρο κάτι τους θυμίζει. Βλέπετε οι τουρίστες δεν είναι άλλοι απ' αυτούς που χρόνια πριν ξεχέρωσαν, έκτιζαν, δούλεψαν, ξεκύχτισαν, ήλπισαν...

Τουρίστες στον τόπο μας λοιπόν με το χωριό να μας τραυματίζει καθημερινά με την πατρίδα να μας τραυματίζει καθημερινά. Κι όμως κάπου εκεί θρυσκόμαστε όλοι' για ψάχτε λίγο βαθιά μέσα σας: χωράφι, λόγος, γίδια, πρόβατα, πότισμα, «μαργάρα», «ζαβάτος», «φουρνάκια», «Σφύρης», «Παληόπυργος», αγρωπνίες, ξεφλούδισμα, Νεβρόπολη, «παζαράκι», πέστροφες, «Αλώνια», «Μπριάντας», καρτσάκια με «ΕΚΤΕΛΟΥΝΤΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ», «ΚΥΡΙΟΠΟΥΛΑ», κολύμπι κ.α... κ.α. Ο καθένας θάχει να συμπληρώσει σελίδες ολόκληρες τέτοιων λέξεων, κάπου εκεί πέρα βρίσκεται ο καθένας μας...

Γιώργος... Λιάς... Γιάννης... Πάνος... Χρήστος... Μαρία... Ρήνα... Λένη...

Σκάρπια ονόματα καθημερινών αναμνήσεων ενός «παιδιού» που εξακολουθεί να πιστεύει ακόμα στο παιγνίδι, ακόμα στο βουητό.

ΥΓ. Εξαιρετικά αφιερώθηκε σ' όσους φρόντισαν και σ' όσους φροντίζουν για το μαράζωμα του κάθε χωριού της ένδοξης πατρίδας μας!

Παπαδημητρίου Λάμπρος

Τα ναρκωτικά παρ' ότι ήταν γνωστά στον άνθρωπο, σαν φυτά, εδώ και χιλιάδες χρόνια —για τις θεραπευτικές και κύρια για τις αναλγητικές τους ιδιότητες— τον 20 αιώνα, η χρήση τους γενικεύτηκε και η διάδοσή τους πήρε διαστάσεις οργανωμένου πια κοινωνικού εγκλήματος με παγκόσμια σημασία.

Στην Ελλάδα το πρόβλημα δεν έχει βέβαια την έκταση που παρουσιάζει στις ΗΠΑ ή τις βιομηχανικά αναπτυγμένες χώρες της Δύσης, παρουσιάζει όμως μια αλματώδη άνοδο τα τελευταία χρόνια και ογκοκλιμακώνεται γρήγορα και ανησυχητικά και τη δική μας νεολαία.

Η έκταση με ακρίβεια δεν μπορεί να εκτιμηθεί γιατί τα υπάρχοντα στοιχεία δεν αποκαλύπτουν την πραγματικότητα για τους εξής λόγους: Αναφέρονται μόνο στους γνωστούς τοξικομανείς που συλλαμβάνονται ή διώκονται, δεν μπορούν να περιλάβουν ένα μεγάλο αριθμό περιστασιακών χρηστών, ενώ διαφεύγει ένας αριθμός «εύπορων τοξικομανών» που έχουν την άνεση να προσφεύγουν σε ιδιωτικές κλινικές ή σε κέντρα του εξωτερικού για αποτοξίνωση, διατηρώντας έτσι την ανωνυμία τους και αποφεύγοντας το κοινωνικό σκάνδαλο ή τη δίωξη.

Οι θάνατοι από ναρκωτικά από 5 που ήταν το 1980 έφτασαν τους 40 το 1985, ενώ με τον ίδιο ρυθμό αυξάνεται και η εγκληματικότητα που σχετίζεται με τα ναρκωτικά, οι επιθέσεις στα φαρμακεία (σε 10 μέρες του Μάη 1985, ο Φαρμακευτικός Σύλλογος Αττικής κατήγγειλε 28 επιθέσεις) και οι συλλήψεις μικρών κατά κανόνα εμπόρων στα σύνορα και τα τελωνεία.

Τα μεταπολεμικά χρόνια οι πολιτικές εξελίξεις οδήγησαν τη χώρα μας σε μια πολιτική, οικονομική αλλά και κατά συνέπεια πολιτιστική εξάρτηση που είχε σαν αποτέλεσμα την εισαγωγή ξένων προτύπων και τη δημιουργία του κατάλληλου κλίματος που θα ευνοούσε την εξάπλωση των ναρκωτικών. Η εξάπλωση των ναρκωτικών έτσι, δεν είναι άσχετη με τον τρόπο ζωής που εισέβαλε από το εξωτερικό. Είναι τόσο βαθιά η διάβρωση που έχει ήδη υποστεί η ελληνική κοινωνία που το φαινόμενο της εξάπλωσης των ναρκωτικών παρατηρείται σήμερα δυστυχώς και στις μικρές μας πόλεις, ακόμα και στα χωριά.

Στην εξάπλωση συμβάλλουν και για σειρά άλλα προβλήματα, όπως οι συνθήκες διαβίωσης στις μεγαλουπόλεις, η χαμηλή στάθμη του εκπαιδευτικού μας συστήματος, η επιβολή του καταναλωτικού μοντέλου και όλες οι αντιφάσεις του σημερινού κοινωνικοπολιτικού συστήματος, που φέρνουν τους ίδιους τους νέους σε αδιέξοδο.

ΝΑΡΚΩΤΙΚΑ

Ο Λευκός θάνατος

διδους τους νέους σε αδιέξοδο.

Το κύκλωμα των προβλημάτων αυτών ολοκληρώνουν οι γνωστοί χώροι προσέλευσης των νέων (ούφο, παμπ, ντίσκο κλπ.) που στην πλειονότητά τους αποτελούν κέντρα διακίνησης ναρκωτικών με βάση καθημερινές καταγγελίες. Εκεί οι έμποροι, εκμεταλλεόμενοι τη δίψα των νέων για ψυχαγωγία καθώς και την απογοήτευσή τους από τα πολλαπλά αδιέξοδά τους διοχετεύουν τα ναρκωτικά. Δεν είναι καθόλου τυχαίο το γεγονός ότι τα ναρκωτικά περνούν ακριβώς μέσα από κείνους τους χώρους, όπου οι νέοι διαθέτουν τον ελεύθερο χρόνο τους, μη έχοντας τίποτα καλύτερο να κάνουν.

Για να αιτιολογηθεί η εξάπλωση των ναρκωτικών στην εποχή μας, εκφράζονται διάφορες από-

κά γίνονται στην πράξη τα επικίνδυνα και αναγκαία δολώματα στον όλο σχεδιασμό της διακίνησης των ναρκωτικών γιατί:

1) Είναι εύρησχα στη λήψη τους, δεν απαιτούνται μεγάλες προσπάθειες και η διαδικασία της μύησης στο δρόμο της δήθεν ατομικής λύσης και φυγής είναι ευκολότερη με μια δόση χασίς σ' ένα τσιγάρο, παρά με την απωθητική θέα της σύριγγας.

2) Είναι φθηνά, προσφέρονται σε «λαϊκές» τιμές για όλο και περισσότερα θύματα.

3) Προκαλούν ψυχική εξάρτηση, που μέσα στο ειδικό κλίμα (κοινωνικά προβλήματα, εφηβεία, πάρες κλπ.) κάνουν την πρώτη γνωριμία ευχάριστη και υποσχονται εντονότερες εμπειρίες στις επόμενες χρήσεις.

«Είναι τόσο βαθιά η διάβρωση που έχει υποστεί η ελληνική κοινωνία που το φαινόμενο της εξάπλωσης των ναρκωτικών παρατηρείται σήμερα δυστυχώς και στις μικρές μας πόλεις, ακόμη και στα χωριά».

φεις που ανεξάρτητα από την πρόθεση των υποστηρικτών τους καταλήγουν στα εξής: Είτε δικαιολογούν το φαινόμενο της ναρκομανίας, περιορίζοντας τα αίτια για τη διάδοσή της κύρια σε ατομικούς ή οικογενειακούς παράγοντες είτε καλλιεργούν μια στάση ανοχής και σύγχυσης της κοινής γνώμης απέναντι στα ναρκωτικά χωρίζοντας τα σε «μαλακά» άρα αθώα και «σκληρά» άρα επικίνδυνα. Αναμφισβήτητα πρόκειται για μια επιφανειακή θεώρηση του προβλήματος, που το απογυμνώνει από την κοινωνική του διάσταση, μη εντάσσοντάς το στα πλαίσια της κρίσης στον οικονομικό, κοινωνικό και πολιτιστικό τομέα.

Ο διαχωρισμός σε «μαλακά» και «σκληρά» αποτελεί ένα άλλο ευρύ μέτωπο αντιπαράθεσης. Το πόσο μαλακό και αθώο είναι το χασίς είναι εύκολο να βρεθεί και στο μικρότερο βιβλίο φαρμακολογίας. Πέρα όμως από τις καθαρά επιστημονικές απόψεις, η ιδεολογία της αθωότητας του χασίς θα πρέπει να θεωρείται επικίνδυνη και αποπροσανατολιστική, ιδίως για τους νέους, στους οποίους πλάσσεται και με λίγο - πολύ «προσδευτικό» τρόπο στα διάφορα φυλλάδια που κυκλοφορούν.

Τα λεγόμενα «μαλακά» ναρκωτι-

για τους απλούς χρήστες - θύματα) και τα μέτρα ιατρικής και κοινωνικής αντιμετώπισης των τοξικομανών (δημιουργία κέντρων αποτοξίνωσης και συμβουλευτικών σταθμών, ανάλογων του προβλήματος).

Από την πλευρά του κόσμου, η απάντηση βρίσκεται στην κινητοποίηση κοινωνικών φορέων και στη συνειδητοποίηση του προβλήματος από όλο και πλατύτερα στρώματα. Γονείς, δάσκαλοι και καθηγητές, μαθητικές κοινότητες και μαζικοί φορείς πρέπει να μπουν στον αγώνα ενάντια στο πρόβλημα, δημιουργώντας μέτωπο - φραγμό στην εισαγόμενη μαστίχα.

ΓΙΩΡ. ΤΣΙΑΜΑΝΤΑΣ

**

Δημοσιεύουμε στη συνέχεια και τις απόψεις της συγχωριανής μας μαθήτριας Χρυσάνθης Χ. Μηλαρά, πάνω σ' αυτό το τεράστιο κοινωνικό πρόβλημα.

Σκέφτηκα να σας γράψω για να σκουστεί και η φωνή των νέων που τόσο πολύ έλειπε από την εφημερίδα. Όσο καιρό διαβάζω την εφημερίδα του αγαπημένου μας χωριού, ποτέ δεν «έτυχε» να γράψει κάποιος από τη νεολαία μας για ένα πρόβλημα που τον απασχολεί ή κάτι παράξενο που άκουσε από το γύρω περιβάλλον ή θεωσε πάντων κάτι που να του γεννηθεί η ιδέα, για να το εκφράσει μέσα από αυτές τις στήλες.

Κάθε μέρα, όλο και περισσότερα αυξάνονται οι συζητήσεις για τα ναρκωτικά. Ένα μεγάλο πρόβλημα που απασχολεί όλους. Στο σπίτι, στο σχολείο, στην παρέα, όλοι συζητούν για το καυτό αυτό θέμα που επισκιάζει την καθημερινή ρουτίνα της πόλης. Ρεπορτάζ στα περιοδικά και τις εφημερίδες με ανατριχιαστικές φωτογραφίες που δείχνουν σ' όλο του το μεγαλείο το άντρο του λευκού θανάτου.

Πριν λίγο καιρό το πρόγραμμα της τηλεόρασης έδειξε μια σειρά εκπομπών με θέμα τι άλλο; Τα ναρκωτικά. Όλο το πανελλήνιο έζησε μια μερικά βράδια την τραγωδία εκείνων των γονιών και των παιδιών. Σκληρές εφιαλτικές παραμένες από το Δαφνί και το πολυφημισμένο Γεντί - Κουλέ της Θεσσαλονίκης. Μαρτυρίες παιδιών. Άνθρωποι της νύχτας μιλώντας κάτω από σκοτεινά γυαλιά ηλίου και απομακρυσμένα δωμάτια με κατεβασμένες γυρλίτσες...

Προχθές άκουσα από συζητήσεις στο σχολείο ότι στο υπαίθριο θέατρο του δήμου που κατοικώ, έπιασαν τη νύχτα 4 ναρκομανείς με μεγάλη ποσότητα ανόθευτης ηρωίνης και πολλές σύριγγες. Αλήθεια, πόσα παιδιά σώθηκαν; Πό-

ΣΥΝΕΧΕΙΑ στη σελίδα 6

Η ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ

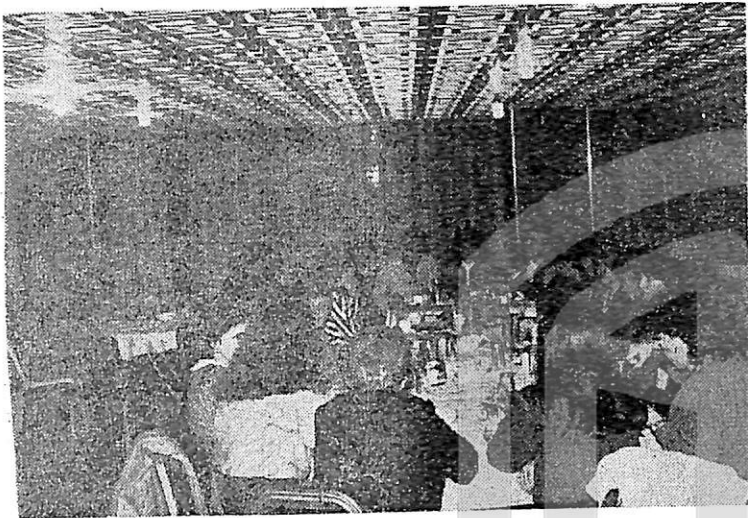
Με μεγάλη επιτυχία πραγματοποιήθηκε στις 7 του Δεκεμβρη η συγκέντρωση των γυναικών του χωριού μας στο Ξενοδοχείο «Πρέζιντεντ».

Ήταν πραγματικά μια ευκαιρία για να βρεθούν μεταξύ τους όλες οι γυναίκες του χωριού μας, να ιδωθούν και να συζητήσουν.

Το Δ.Σ. του συλλόγου μας είχε την ευκαιρία να αναπτύξει:

ριού. Βγήκε μάλιστα και μια επιτροπή από τις γυναίκες για να φροντίσει για τη συγκέντρωση αυτού του υλικού, αποτελούμενη από τις κ.κ. Μαρία Κυριτσά — Παπαδούλη, Στέλλα Βασιλάκου και Κατερίνα Πρίτσα — Γωγούλη.

Πιστεύουμε πως οι γυναίκες του χωριού μας μπορούν και πρέπει να αναπτύξουν δραστηριότητες μέσα στα πλαίσια των

Στιγμιότυπο από τη συγκέντρωση γυναικών.

ένα γόνιμο διάλογο με τις γυναίκες, να ακούσει τις γνώμες τους, τις προτάσεις τους, γύρω από τα ζητήματα που έχουν σχέση με το χωριό μας και που θα πρέπει ο σύλλογός μας να δραστηριοποιηθεί πάνω σ' αυτά.

Και πραγματικά από τη συγκέντρωση αυτή των γυναικών βγήκαν διάφορα ζητήματα όπως το χορευτικό του Συλλόγου μας, η αναγκαιότητα για πιο συχνές τέτοιες εκδηλώσεις, το ξαναζωντάνεμα και η προβολή της παράδοσής μας κλπ.

Ιδιαίτερη αναφορά έγινε στο θέμα της εξεύρεσης παραδοσιακών αντικειμένων, ρούχων, κεντημάτων κλπ., με σκοπό να προβληθούν σε έκθεση που θα πραγματοποιήσει ο Σύλλογος στο χωριό, στη διάρκεια των πολιτιστικών εκδηλώσεων του καλοκαι-

ρινιού. Βγήκε μάλιστα και μια επιτροπή από τις γυναίκες για να φροντίσει για τη συγκέντρωση αυτού του υλικού, αποτελούμενη από τις κ.κ. Μαρία Κυριτσά — Παπαδούλη, Στέλλα Βασιλάκου και Κατερίνα Πρίτσα — Γωγούλη.

Τέλος πιστεύουμε πως τέτοιες συγκεντρώσεις θα πρέπει να γίνονται πιο συχνά και με πρωτοβουλία των ίδιων των γυναικών. Η εκλεγμένη σύμβουλος γυναίκα στο Δ.Σ. του Συλλόγου μας έπαιξε σημαντικό ρόλο προς αυτή την κατεύθυνση.

Πρέπει και στις αρχαιρεσίες του Συλλόγου μας την 1.2.86 οι υποψήφιας γυναίκες για το Δ.Σ. να είναι πολύ περισσότερες.

ΑΠΟΦΕΙΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Του Νίκου Χ. Γωγούλη

Τα αποτελέσματα των Δημοτικών εκλογών δεν έχουν μόνο ποσοτικά χαρακτηριστικά. Δεν μετράνε μόνο την απώλεια κάποιων δήμων — μεταξύ των οποίων οι τρεις πρώτοι της χώρας — από την κυβερνώσα παράταξη.

Έχουν και κάποια ποιοτικά χαρακτηριστικά, τα οποία οφείλουμε να τα λάβουμε υπόψη μας όλοι οι Έλληνες. Όσοι τουλάχιστον πονάμε περισσότερο για τον τόπο μας και όχι μόνο για τα κομματικά κουκιά μας.

Φτάσαμε στον πρώτο γύρο των δημοτικών εκλογών μέσα σ' ένα ήπιο πολιτικό κλίμα. Αυτό ήταν μια πρώτη κατάκτηση. Στην βάση το κλίμα αυτό δεν ανετράπει, σε πρακτικό επίπεδο, ούτε κατά την πορεία προς την τελική αναμέτρηση του δεύτερου γύρου της δεύτερης Κυριακής.

Δεν είχαμε άγριες συγκρούσεις οπαδών και γενικώς αποφύγαμε τα έκτροπα των προηγούμενων εκλογικών αναμετρήσεων.

Υπήρξε θεαίως κάποια απαράδεκτη επιστροφή στην παρελθοντολογία και την κινδυνολογία, στις τελευταίες τρεις ημέρες πριν από την δεύτερη τελική αναμέτρηση στους μεγάλους ιδίως δήμους. Και ας μου επι-

τραπεί να πιστεύω οι φραστικές και συνθηματολογικές αυτές εξαλοσύνες όχι μόνο δεν ωφέλησαν τους όποιους υποψηφίους τις έκαναν, αλλά τους έβλαψαν βαρύτερα.

Ευτυχώς οι δηλώσεις μετά τα τελικά αποτελέσματα, τόσο του Πρωθυπουργού, αλλά κατά βάση και των αρχηγών όλων των κομμάτων της αντιπολίτευσης, υπήρξαν συνετές, ήπιες και συμφιλιωτικές. Ο τόπος πρέπει να δγει από το πλέγμα του μίσους, της αλληλοεξόντωσης, της χυδαιολογίας, του πολιτικού αμοραλισμού, της στείρας παρελθοντολογίας.

Ακόμη και το εμφανιζόμενο ως «αφύσικο» και «ανίερο» γεγονός ότι σε μερικούς δήμους αρίστεροι προτίμησαν ή διευκόλυναν την εκλογή νεοφιλελεύθερων και νεοφιλελεύθεροι ψήφισαν κομμουνιστές, έχει και αυτό και την θετική ποιοτική πλευρά του. Είναι μια ακόμη πολιτική πράξη οριστικού ενταφιασμού του εμφυλιοπολεμικού κλίματος, το οποίο, αστόχως, ανοήτως, επιπολαίως, αναμόχλευσαν ορισμένοι.

Από δω και πέρα πρέπει όλοι να δουλέψουμε σε άλλους ρυθμούς και κυρίως σε άλλο ήθος και ύφος. Γιατί άλλου είδους σκηχικό έχει στηθεί στην πολιτική μας ζωή.

ΕΙΣΦΟΡΕΣ ΠΟΥ ΠΗΡΑΜΕ

Μας έστειλαν εισφορές για την έκδοση της εφημερίδας οι παρακάτω, τους οποίους ευχαριστούμε:	Βασιλάκος Θωμάς	2000
	Μαγαλιού Φωτεινή	500
	Βασιλάκου Ειρήνη	1000
	Μηλαρά Βάσω	1000
	Τζίρος Παναγιώτης	500

Κιούπη — Αλεξίου Ισα-θέλλα	1000
Βασιλάκου Στέλλα	1000
Γιαννάκος Παν. του Ευάγ.	1000
Κυριτσά Λενιώ	2000
Μηλαρά — Σπρέτα Κατερίνα	1000
Πρίτσα Ηλίας	1000
Φώτος Βασίλειος	1000
Φώτος Ηλίας	1000
Γιαννάκος Παν. του Αν.	500
Γιαννάκος Άγγελος	500
Τσαμαντάς Θωμάς	1000
Τσαμαντά Αγορή	1000
Τσαμαντάς Αγκιστ. του Ιωάν.	1000
Γιαννάκος Δημ.	500
Γούλας Αθανάσιος	500
Τσαμαντάς Θεοφάνης	200
Σβάρνας Γιάννης	500
Τσαμαντά — Πιλάλη Φραγκούλα	1000
Πασχάλης Κώστας του Δημ.	500

ΛΥΣΗ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΥ

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ

1. ΚΑΣΣΑΝΔΡΑ
2. ΑΝΤΑΡΑ — ΑΝΑ
3. ΚΑΡΚΙΝΟΣ
4. ΟΣΑ — ΣΟΥΠΑ
5. ΤΑΝ — ΤΙΡΑΝΑ
6. ΙΤΕ — ΙΝ
7. ΟΡΑ — ΡΑΝΙΑ
8. ΦΑ — ΑΟΡΙΣΤΟ
9. ΟΚΑΡΙΝΑ — ΕΚ
10. ΣΙΝΑ — ΕΣΑ

ΚΑΘΕΤΑ

1. ΚΟΚΟΤΡΟΦΟΣ
2. ΑΝΑΣΑ — ΡΑΚΙ
3. ΣΤΡΑΝΙΑ — ΑΝ
4. ΣΑΚ — ΑΡΑ
5. ΑΡΙΣΤΕΡΟΙ
6. ΝΑΝΟΙ — ΑΡΝΙ
7. ΟΥΡΑΝΙΑ
8. ΡΑΣΠΑ — ΙΣ
9. ΑΝ — ΑΝΙΑΤΕΣ
10. ΑΡ — ΑΝ — ΟΚΑ

**ΧΩΜΑΤΟΥΡΓΙΚΑΙ
ΕΡΓΑΣΙΑΙ
ΕΚΣΚΑΦΕΣ —
ΚΑΤΕΔΑΦΙΣΕΙΣ
ΕΚΒΡΑΧΙΣΜΟΙ —
ΜΠΑΣΩΣΕΙΣ
ΚΑΝΑΛΙΑ**

ΤΑΣΟΣ ΑΥΓΕΡΟΣ

Τηλ Γραφ. 5750.478

» οικ. 5753.284

Δωδεκανήσου 95 — Περιστέρι

ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ

Μαρία Χρυσοφίδου —
Εηρεφώτευ
Δευκαλιώνες 9Α
ΛΑΡΙΣΑ
Τηλ. 041 - 250008

Εργαστήριο Χρυσοχοίας
ΓΙΑΝΝΗΣ ΝΙΚΟΛΗΣ
Πραξιτέλους 1, 1ος όροφος
Τηλ. 32.18.247
ΣΥΝΤΑΓΜΑ — ΑΘΗΝΑ

ΑΦΙΕΡΩΜΑ ΣΤΗΝ ΕΙΡΗΝΗ

ΓΙΑΝΝΗ ΡΙΤΣΟΥ

Ειρήνη

Στον Κώστα Βάρναλη

Τ' όνειρο του παιδιού είναι η ειρήνη.
 Τ' όνειρο της μάνας είναι η ειρήνη.
 Τα λόγια της αγάπης κάτω απ' τα δέντρα,
 είναι η ειρήνη.
 Ο πατέρας που γυρνάει τ' απόβραδο μ' ένα φαρδύ χαμόγελο
 στα μάτια
 μ' ένα ζεμπίλι στα χέρια του γεμάτο φρούτα
 κ' οι σταγόνες του ιδρώτα στο μέτωπό του
 είναι όπως οι σταγόνες του σταμινού που παγώνει το νερό στο
 παράθυρο,
 είναι η ειρήνη.
 Όταν οι ουλές απ' τις λαβωματιές κλείνουν στο πρόσωπο του
 του κόσμου
 και μες στους λάκκους πούσκαψαν οι οβίδες φυτεύουμε δέντρα
 και στις καρδιές πούκαψε η πυρκαϊά δένει τα πρώτα της
 μπουμπούκια η ελπίδα
 κι' οι νεκροί μπορούν να γείρουν στο πλευρό τους και να κοιμηθούν
 δίχως παράπονο
 ξέροντας πως δεν πήγε το αίμα τους του κακού,
 είναι η ειρήνη.
 Ειρήνη είναι η μυρωδιά του φαγητού το βράδι,
 τότε που το σταμάτημα του αυτοκινήτου στο δρόμο δεν είναι φόβος,
 τότε που το χτύπημα στην πόρτα σημαίνει φίλος,
 και το άνοιγμα του παράθυρου κάθε ώρα σημαίνει ουρανός
 γιορτάζοντας τα μάτια μας με τις μακρινές καμπάνες των
 χρωμάτων του,
 είναι η ειρήνη.
 Ειρήνη είναι ένα ποτήρι ζεστό γάλα κ' ένα βιβλίο μπροστά
 στο παιδί που ξυπνάει.
 Τότε που τα στάχνα γέρνουν τόγα στ' άλλο λέγοντας: το φως,
 το φως, το φως,
 και ξεχειλάει η στεφάνη του ορίζοντα φως
 είναι η ειρήνη.
 Τότε που οι φυλακές επισκευάζονται να γίνουν βιβλιοθήκες,
 τότε που ένα τραγούδι ανεβαίνει από κατώφλι σε κατώφλι τη
 νύχτα
 τότε που τ' ανοιξιάτικο φεγγάρι θγαίνει απ' το σύγνεφο
 όπως θγαίνει απ' το κουρείο της συνοικίας φρεσκοξυρισμένος
 ο εργάτης το Σαββατόβραδο
 είναι η ειρήνη.
 Τότε που η μέρα που πέρασε
 δεν είναι μια μέρα που χάθηκε
 μα είναι η ρίζα που ανεβάζει τα φύλλα της χαράς μέσα στο
 βράδι
 κ' είναι μια κερδισμένη μέρα κ' ένας δίκαιος ύπνος
 τότε που νιώθεις πάλι ο ήλιος να δένει βιαστικά τα κορδόνια του
 να κυνηγήσει τη λύπη απ' τις γωνιές του χρόνου
 είναι η ειρήνη.
 Ειρήνη είναι οι θημωνιές των αχτίνων στους κάμπους του
 καλοκαιριού
 είναι τ' αλφαθητάρι της κάλοσύνης στα γόνατα της αυγής.
 Όταν λες: αδελφέ μου — όταν λέμε: αύριο θα χτίσουμε

ΤΑΣΟΣ ΛΕΙΒΑΔΙΤΗΣ

Αν θέλεις να λέγεσαι άνθρωπος

Αν θέλεις να λέγεσαι άνθρωπος
 δεν θα πάψεις ούτε στιγμή ν' αγωνίζεσαι για την ειρήνη και
 για το δίκιο.
 Θα δγεις στους δρόμους, θα φωνάξεις, τα χείλια σου θα
 ματώσουν απ' τις φωνές
 το πρόσωπό σου θα ματώσει απ' τις σφαίρες — μα ούτε βήμα
 πίσω.
 Κάθε κραυγή σου μια πετριά στα τζάμια των πολεμοκάπηλων
 κάθε χειρονομία σου να γκρεμίζει την αδικία.
 Και πρόσεξε: μη ξεχαστείς ούτε στιγμή.
 Έτσι λίγο να θυμηθείς τα παιδικά σου χρόνια
 αφήνεις χιλιάδες παιδιά να κομματιάζονται την ώρα που παίζουν
 ανύποπτα στις πολιτείες
 μια στιγμή αν κοιτάξεις το ηλιοσσίλημα
 αύριο οι άνθρωποι θα χάνονται στη νύχτα του πολέμου
 έτσι και σταματήσεις μια στιγμή να ονειρευτείς
 εκατομμύρια ανθρώπινα όνειρα θα γίνουν στάχτη κάτω απ' τις
 οβίδες.
 Δεν έχεις καιρό
 δεν έχεις καιρό για τον εαυτό σου
 αν θέλεις να λέγεσαι άνθρωπος.
 Αν θέλεις να λέγεσαι άνθρωπος
 μπορεί να χρειαστεί ν' αφήσεις τη μάνα σου, την αγαπημένη
 ή το παιδί σου.
 Δε θα διστάσεις.
 Θ' απαρνηθείς τη λάμπα σου και το ψωμί σου
 θ' απαρνηθείς τη βραδινή ξεκούραση στο σπιτικό κατώφλι
 για τον τραχύ δρόμο που πάει στο αύριο.
 Μπροστά σε τίποτα δε θα δειλιάσεις κι ούτε θα φοβηθείς.
 Το ξέρω, είναι όμορφο ν' ακούς μια φουσαρμόνικα το βράδι,
 να κοιτάς έν' άστρο, να ονειρεύεσαι
 είναι όμορφο σκυμένος πάνω απ' το κόκκινο στόμα της
 αγάπη σου
 να την ακούς να σου λέει τα όνειρά της για το μέλλον.
 Μα εσύ πρέπει να τ' αποχαιρετήσεις όλ' αυτά και να ξεκινήσεις
 γιατί εσύ είσαι υπεύθυνος για όλες τις φουσαρμόνικες του
 κόσμου, για όλα τ' άστρα, για όλες τις λάμπες και για
 όλα τα όνειρα
 αν θέλεις να λέγεσαι άνθρωπος.
 Αν θέλεις να λέγεσαι άνθρωπος
 μπορεί να χρειαστεί να σε κλείσουν φυλακή για είκοσι ή
 και περισσότερα χρόνια
 μα εσύ και μες στη φυλακή θα θυμάσαι πάντοτε την άνοιξη,
 τη μάνα σου και τον κόσμο.
 Εσύ και μες απ' το τετραγωνικό μέτρο του κελιού σου
 θα συνεχίζεις τον δρόμο σου πάνω στη γη.
 Κι όταν μες στην απέραντη σιωπή, τη νύχτα

ΣΥΝΕΧΕΙΑ από σελ. 3

σα «καφεντικά» καταράστηκαν γι' αυτή την αποτυχία τους;

Τους ναρκομανείς μπορεί κανείς να τους βρει, να τους συναντήσει στα σχολεία, στις καφετέριες, στα ούφο, στις πλατείες. Παντού. Είναι εκείνα τα παιδιά που έχουν καταπιεί πολλά χάπια, έχουν «σνιφάρει» πολλή κόλλα, έχουν καπνίσει πολλά «τσιγαριλίκια», τη βρίσκουν με τις «δρόγες».

Ωστόσο οι τοξικομανείς αποτελούν τη ζωντανή προπαγάνδα ενάντια στη χρήση ναρκωτικών. Η αύξηση της (παράνομης;) χρήσης ναρκωτικών από έφηβους τα τελευταία χρόνια επιταχύνεται, ενώ πολλές ομάδες νέων έχουν οργανώσει σκληρό αγώνα ενάντια στην εξάπλωσή τους.

Χάπια, σκόνη, αγριόχορτα. Με την πρώτη ματιά δεν σου περνά από το νου ότι όλα αυτά προκαλούν την καταστροφή. Μαριχουάνα, χασίς, αμφεταμίνες, κοκαΐνη, βαρβιτουρικά, ηρωίνη, LSD, κοδεΐνη, μορφίνη, όπιο...

Η μαριχουάνα και το χασίς είναι από τα πιο διαδεδομένα ναρκωτικά στους νέους, είναι παράγωγα της ινδικής κάνναβης. Αν και δεν προκαλούν πλήρη οργανικό εθισμό, ορισμένοι άνθρωποι που κάνουν τακτική χρήση παρουσιάζουν έντονη ψυχολογική εξάρτηση. Μετά το χασίς και τη μαριχουάνα οι νέοι προτιμούν τα διεγερτικά. Πολλοί έφηβοι παίρνουν αμφεταμίνες για να χάσουν βάρος,

ΝΑΡΚΩΤΙΚΑ

να μένουν ξύπνιοι τη νύχτα για να μελετήσουν, να βελτιώσουν τις επιδόσεις τους στον αθλητισμό ή απλώς για να αισθάνονται ωραίοι και δυνατοί. Οι άνθρωποι που βρίσκονται κάτω από την επήρειά τους νιώθουν συνεχώς ευεξία και μιλάνε ασταμάτητα. Μοιάζουν να τρέχουν με ιλιγγιώδη ταχύτητα, ενώ ο υπόλοιπος κόσμος βαδίζει σε ρυθμό χελώνας. Η κοκαΐνη είναι ένα άλλο διεγερτικό, αν και ο κόσμος την παίρνει για διαφορετικούς λόγους, από εκείνους που τον οδηγούν στη χρήση των αμφεταμινών. Τα άτομα που παίρνουν κοκαΐνη αναζητούν την έξαψη και την έκσταση.

Τα βαρβιτουρικά περιλαμβάνονται στην κατηγορία των καταπραυντικών - υπνωτικών. Ορισμένες φορές λέγονται και «ηρεμιστικά». Μια υπερβολική δόση μπορεί να αποδειχτεί θανατηφόρα, ενώ ιδιαίτερα επικίνδυνος είναι ο συνδυασμός τους με οινόπνευματώδη ποτά. Αποτέλεσμα των ηρεμιστικών είναι το απόμακρο βλέμμα, σύγχυση στην ομιλία, απάθεια. Επίσης εμποδίζονται οι βασικές λειτουργίες του εγκεφάλου, όπως η μάθηση, η απομνημόνευση και η συγκέντρωση.

Τα πιο διαδεδομένα παραισθησιογόνα είναι το LSD, η μεσκα-

λίνη που υπάρχει στον κάκτο γιατί και η ψιλοκυβίνη που υπάρχει σε ορισμένα μανιτάρια στο Μεξικό. Οι επιδράσεις των παραισθησιογόνων, είναι σχεδόν αδύνατο να προβλεφθούν, γιατί εξαρτώνται από την ψυχική διάθεση που έχει ο χρήστης τη συγκεκριμένη στιγμή, αλλά κι από την όλη προσωπικότητά του.

Η φενκυκλιδίνη, γνωστή επίσης με το όνομα «αγγελόσκονη» είναι ένα αναισθητικό που τώρα πια χρησιμοποιείται μόνο στα ζώα των αγροκτημάτων, καθώς έχει αποδειχτεί εδώ και χρόνια βλαβερή για τον άνθρωπο εξαιτίας των παραισθήσεων που προκαλεί. Οι επιδράσεις της φενκυκλιδίνης ποικίλουν ανάλογα με το άτομο. Συνήθως παρατηρούνται: επιτάχυνση του ρυθμού της καρδιάς, αύξηση της πίεσης, αναφκοκκίνισμα, εφίδρωση, ζαλάδα και μούδιασμα.

Όποιος παίρνει ηρωίνη ή άλλα οπιοειδή αισθάνεται ωραία, ζεστά, ήρεμα. Στη συνέχεια όμως παρατηρούνται παρενέργειες, δηλ. νευρική κατάσταση, ναυτία και εμετός. Οι ηρωινομανείς μπορεί τη μια στιγμή να αισθάνονται πολύ ζωντανά, ενώ από την άλλη —χωρίς καμιά προειδοποίηση— να πέφτουν σε αδράνεια. Μια υπερβολική δόση μπορεί να προξενήσει ρί-

γη, εφίδρωση και μια μπλε απόχρωση στο δέρμα. Η αναπνοή και άλλες οργανικές λειτουργίες μπορεί να επιβραδυνθούν μέχρι θανάτου. Η χρήση των οπιοειδών γενικά μπορεί να προκαλέσει οργανικό εθισμό, δερματολογικές παθήσεις, μολύνσεις στο περικάρδιο και τις καρδιακές βαλβίδες, ακόμα και πνευμονική συμφόρηση.

Τα ναρκωτικά σήμερα αποτελούν τη μεγάλη μάστιγα της εποχής μας. Υποταξίδια φανταστικά, σε μακρινούς κόσμους. Όμως, τα ταξίδια αυτά είναι η αρχή του δρόμου προς το θάνατο. Το άτομο φτάνει πέρα από τα όρια της εξαθλίωσης της ανθρώπινης ύπαρξης. Η κοινωνία, τουλάχιστον μέχρι σήμερα, τον δέχεται σαν περιθωριακό, κάτι σαν άχρηστο. Παύει πια να συμμετέχει σαν ενεργό μέλος. Όλοι τον κατακρίνουν και τον αφήνουν στο περιθώριο. Οι αρνητικές συνέπειες του λευκού θανάτου δεν σταματούν στο ναρκομανή. Φτάνουν μέχρι το στενό του περιβάλλον. Την οικογένειά του. Οι γονείς του, τ' αδέρφια του, υποφέρουν κι αυτοί. Νιώθουν να καταστρέφεται ένα αγαπημένο τους πρόσωπο. Προσπαθούν με κάθε τρόπο να τον βοηθήσουν ν' απαλλαγεί από το στραβό δρόμο που πήρε. Διαθέτουν γι' αυτόν ολόκληρες περιουσίες, δίνουν ότι έχουν για να τον κρατήσουν ζωντανό. Χτυπά συναγερμός στην ψυχή τους, γιατί κατάλαβαν

ΣΥΝΕΧΕΙΑ στη σελ. 10

Ειρήνη

ΣΥΝΕΧΕΙΑ από τη σελίδα 5

όταν χτίζουμε και τραγουδάμε είναι η ειρήνη.

Τότε που ο θάνατος πιάνει λίγο τόπο στην καρδιά κ' οι καμινάδες δείχνουν με σίγουρα δάχτυλα την ευτυχία, τότε που το μεγάλο γαρύφαλο του δειλινού το ίδιο μπορεί να το μυρίσει ο ποιητής κι ο προλετάριος είναι η ειρήνη.

Η ειρήνη είναι τα σφιγμένα χέρια των ανθρώπων είναι το ζεστό φωμί στο τραπέζι του κόσμου είναι το χαμόγελο της μάνας.

Μονάχα αυτό.

Τίποτ' άλλο δεν είναι η ειρήνη.

Και τ' αλέτρια που χαράζουν θαθείες αυλακιές σ' όλη τη γη, ένα όνομα μονάχα γράφουν:

Ειρήνη. Τίποτ' άλλο. Ειρήνη.

Πάνω στις ράγες των στίχων μου το τραίνο που προχωρεί στο μέλλον φορτωμένο στάρι και τριαντάφυλλα είναι η ειρήνη.

Αδέρφια μου,

μες στην ειρήνη διάπλατα ανασάινει όλος ο κόσμος με όλα τα όνειρά του.

Δώστε τα χέρια, αδέρφια μου, αυτό 'ναι η ειρήνη.

Αν θέλεις να
λέγεται άνθρωπος

ΣΥΝΕΧΕΙΑ από τη σελίδα 5

θα χτυπάς τον τοίχο του κελιού σου με το δάχτυλο απ' τ' άλλο μέρος του τοίχου θα σου απαντάει η Ισπανία. Εσύ, κι' ας βλέπεις να περνάν τα χρόνια σου και ν' ασπρίζουν τα μαλλιά σου

δε θα γεράς.

Εσύ και μες στη φυλακή κάθε πρωί θα ξημερώνεσαι πιο νέος αφού όλο και νέοι αγώνες θ' αρχίζουνε στον κόσμο αν θέλεις να λέγεται άνθρωπος.

Αν θέλεις να λέγεται άνθρωπος

θα πρέπει να μπορείς να πεθάνεις έγκα οποιοδήποτε πρωινό.

Αποβραδής στην απαμόνωση θα γράψεις ένα μεγάλο τρυφερό γράμμα στη μάνα σου

θα γράψεις στον τοίχο την ημερομηνία, τ' αρχικά του ονόματός σου και μια λέξη: Ειρήνη

σα γάγραφες όλη την ιστορία της ζωής σου.

Να μπορείς να πεθάνεις ένα οποιοδήποτε πρωινό

να μπορείς να σταθείς μπροστά στα έξη ντουφέκια

σα να στεκόσουν μπροστά σ' ολόκαιρο το μέλλον.

Να μπορείς, απάνω απ' την αμοιβρόντια που σε σκοτώνει

εσύ η' ακούς τα εκατομμύρια των απλών ανθρώπων που

τραγουδώντας πολεμάνε για την ειρήνη.

Αν θέλεις να λέγεται άνθρωπος.

Φιλολογική στήλη

ΚΑΡΔΙΤΣΙΩΤΕΣ ΠΟΙΗΤΕΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Όταν αποφασίσαμε να παρουσιάσουμε ποιήματα των Καρδιτσιωτών ποιητών, υπολογίζαμε πως το εγχείρημά μας θα ήταν τόσο δύσκολο όσο μια εκδρομή απ' τον «Παλιόπυργο» μέχρι το «Καλύδι του Στεργιά». Σύντομα όμως αντιληφτήκαμε ότι οι υπολογισμοί μας ήταν λαθεμένοι. Το εγχείρημά μας ήταν δυσκολότερο, σχεδόν ακατόρθωτο για μας.

Οι Καρδιτσιώτες ποιητές είναι πάμπολλοι και το έργο τους πολύ και αξιόλογο. Θα χρειάζονταν να διατεθούν όλα τα φύλλα της εφημερίδας, για ν' αναφερθούν συνοπτικά τα βιογραφικά στοιχεία τους μόνο.

Τελικά αποφασίσαμε να παρουσιάσουμε ποιήματα μερικών μόνο συντοπιτών ποιητών, αυτών που διβλία ή χειρόγραφα τους έτυχε να έχουμε στα χέρια μας. Φυσικά, ο τίτλος του δημοσιεύματος είναι λιγάκι παραπλανητικός. Αλλά δε θα ήταν το ίδιο «έντυπωσιακός», αν γράφαμε: «Μερικοί Καρδιτσιώτες ποιητές»...

ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΩΝ ΠΟΙΗΤΩΝ

α) Κίτσιος Γ. Ανυφαντής: Γεννήθηκε στο Μουζάκι το έτος 1925. Σπούδασε νομικά και εργάζεται στην Καρδίτσα ως δικηγόρος. Έχει εκδόσει τα βιβλία «Αγαπημένες θύμησης» (ποιήματα, 1964) και «Αντίλαλοι της ψυχής μας» (μελέτη, 1963), δημοσιεύει συχνά εργασίες του σε εφημερίδες και περιοδικά και έχει αρκετά έργα ανέκδοτα. Είναι μέλος της «Ένωσης Ελλήνων Λογοτεχνών».

β) Ευγενία Β. Δερεχάνη: Γεννήθηκε στην Καρδίτσα το έτος 1956 και σπούδασε φιλολογία και αρχαιολογία. Έργα της που έχουν εκδοθεί: «Πρόλογος ζωής» (ποιήματα, 1982) και

«Το όρος Λύκαιο και οι αρχαίοι Αρχάδες» (σύγγραμμα κοινωνιολογικό - ιστορικό). Πολλές εργασίες της δεν έχουν εκδοθεί ακόμα. Στις 14 Σεπτεμβρίου 1981 δέκα μέρες πριν συμπληρώσει τα 25 χρόνια, η Ευγενία (πιο γνωστή με το χαϊδευτικό «Μπέττυ») τραυματίστηκε θανάσιμα σε αυτοκινητιστικό δυστύχημα.

γ) Βαγγέλης Κάσσος: Γεννήθηκε στην Καρδίτσα το έτος 1956. Σπούδασε νομικά και εργάζεται στην Αθήνα ως νομικός σύμβουλος του ΟΑΕΔ. Έχει δώσει τις ποιητικές συλλογές: «Μικρές Δαρκάδες» (1979), «Η νυχτερινή ηδυπάθειω ενός μετανάστη» (1981) και «Στα ριζά της σιωπής» (1984).

δ) Αννούλα Β. Λάππα: Γεννήθηκε στην Τσαρίτσανη Ελασσόνας του νομού Λάρισας, αλλά παντρεύτηκε κι έζησε στην Καρδίτσα. Ήταν σύζυγος του Βασιλείου Λάππα, δικηγόρου, όταν ζούσε, Καρδίτσας. Είχε εκδόσει την ποιητική συλλογή «Αημιώνες τ' Ολύμπου» (1975), αφιερωμένη στο σύζυγό της.

ε) Τάκης Μαυρογιάννης (εκ Πεζούλας): Γεννήθηκε στην Πεζούλας το έτος 1919 και εργάζεται στην Καρδίτσα ως λογιστής. Όλα τα έργα του, ποιήματα και πεζά, είναι ανέκδοτα, δακτυλογραφημένα όμως και συγκεντρωμένα σε ιδιότυπους τόμους.

στ) Νίκος Μπαζιάνης: Γεννήθηκε στους Σοφάδες. Σπούδασε φιλολογία και εργάζεται στην Αθήνα ως φιλόλογος καθηγητής.

ζ) Μάρκος Παππάς: Γεννήθηκε στο Βαθύλακκο. Τελείωσε την παιδαγωγική ακαδημία και εργάζεται ως δάσκαλος. Έχει εκδόσει την ποιητική συλλογή «Δειλό ξεφύτρωμα» (1970).

η) Βασίλης Θ. Πάσχος: Γεννήθηκε στα Κανάλια το έτος 1924 και ζει και εργάζεται στην Αθήνα. Έχει εκδόσει δεκαπέντε περίπου βιβλία και φιλολογικές εργασίες. Είναι μέλος της «Εταιρείας Ελλήνων Λογοτεχνών».

θ) Γιάννης Σελλούντος: Γεννήθηκε στον Αμάραντο το έτος 1938. Σπούδασε φιλολογία και εργάζεται στην Καρδίτσα ως καθηγητής - φροντιστής. Ασχολείται με τη μουσική, το θέατρο και τη λογοτεχνία. Έχει εκδόσει την ποιητική συλλογή «Ποιήματα» (1976). Είναι γνωστός για τις φιλολογικές και φιλοσοφικές συζητήσεις που κάνει με τους μαθητές του.

ΠΟΙΗΜΑΤΑ

Στ' ονείρου τα χαλάσματα

(Του Κίτσιου Γ. Ανυφαντή)

Καλή μου, δε λαλούν της νιότης μου
γλυκόφωνα, μεθυστικά τ' αηδόνια!
τα λουλούδια κάποιας χαράς, της πρώτης μου,
ξεπάγιασαν στις πίκραςμου τα χιόνια!

Μονολογώντας τώρα γω, μέσα στον κήπο
το μαραμένο, της ζωής μου, περπατώ
κι ακούω σα μοιρολόι της καρδιάς το χτύπο
σε κάθε δήθα των ονείρων που πατώ!

(1950)

★

Άτιτλο

(Της Ευγενίας Β. Δερεχάνη)

Θάθελα νάχαμε γνωριστεί παλιά,
γιατί είν' όμορφο η καρδιά να δέχεται
αγνή την αγάπη.

Εκείνο τον καιρό τα όνειρα πέραγαν
με παραμύθια αγκαλιασμένα. Τότε τίποτα
δε θα μπορούσε να μας χωρίσει, γιατί
θα δέναμε τις ψυχές μας σφιχτά για
κάποιο ατέλειωτο αύριο.

Τώρα στις άδειες νύχτες παγώνουν
τα αισθήματα αναισθητα. Οι σκέψεις
υγραίνουν τα μάτια συχνά. Η χαρά όλο
και περισσότερο λιγοστεύει. Κι αλλοτριώνεται.
η αγάπη, γιατί τα λόγια αλλάζουν
το νόημά τους, γιατί η αλήθεια χάνεται,
σα γίνουν ώριμα τα παιδικά μάτια.

(27.3.80)

★

«Το παραμύθι»

(Του Βαγγέλη Κάσσου)

Έτσι τέλειωσε το παραμύθι
Ήμιου ένας μεθυσμένος άνεμος
Που έχασε το δρόμο του
Ήμιου ένα ονειροπαρμένο γιούλι:
Που νυχτώθηκε
Προσμένοντας μια πεταλούδα

★

«Χεμινιάτικο απόβραδο»

(Απόσπασμα)

(Της Αννούλας Β. Λάππα)

Στο τζάκι πορφυρή η φωτιά
σπιθοβολάει και τρίζει
και την ψυχή μου, που κι αυτή
έχει πια τώρα κουραστεί,
μια σπίθα της φωτίζει.

Θ' αλλάξει κάποτε ο καιρός,
οι πάγοι θα τσακίσουν
ο ήλιος θα νά ξαναβγει
θα ξαναθίξει πάλι η γη
κι όλα θα τραγουδήσουν.

ΣΥΝΕΧΕΙΑ στη σελίδα 9

«Φ Ο Ι Ν Ι Ε»

ΓΕΝΙΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑΙ
ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.
ΓΕΝΙΚΟΣ ΠΡΑΚΤΩΡ
ΓΙΑΒΕΛΛΑ ΑΘ. ΚΙΟΥΠΗ
Λεωφ. Βουλιαγμένης 101
Τηλ. γραφ. 9024.378
οικίας 9018.380
ΑΘΗΝΑΙ

ΨΗΙΣΤΑΡΙΑ — ΟΥΖΕΡΙ
ΤΣΙΑΜΑΝΤΑΣ Γ.
ΒΑΣΙΛΑΚΟΣ Σ.
Δεκελείας 36
ΝΕΑ ΧΑΛΚΙΔΟΝΑ

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΙΑΤΙΚΑ ΕΘΙΜΑ Σ' ΟΛΗ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ από σελ. 1

ζονται όλοι για την αγρυπνία. Μεσάνυχτα ακριβώς, ανοίγονται τα ουράνια κι εμφανίζεται ο Χρι-

στός, κυκλωμένος από τα τάγματα των αγγέλων του. Δε μπορούν να τον δούνε όμως όλοι, παρά μονάχα οι αγνοί κι αναμάρτητοι.

ΝΗΣΙΑ

Οι νησιώτες μας θεωρούνε τα Χριστούγεννα σαν την πρώτη γιορτή του χρόνου.

Στο γιορτασμό τους γίνονται μεγάλες προετοιμασίες. Η πιο περίεργη είναι προμήθεια τεράστιας πασότητας χοιρινού κρέατος, σπ' όπου βγάζουνε το λίπος για να κατασκευάσουνε τα τσουρέκια και τις βασιλόπιτες αργότερα. Προπαντός, όμως την περίφημη «σουπια», που είναι το κυριότερο φαγητό όλο σχεδόν το Δωδεκάμερο. Σε πολλά νησιά μας ακόμα, τρεις μέρες πριν απ' τα Χριστούγεννα, όλες οι γυναίκες του χω-

ριού θα πάνε κάτω στο ποτάμι να πλύνουνε τ' ασπρόρουχά τους και την παραμονή θα ζυμώσουνε τα περιφήματά τους χριστόψωμα. Πάνω στα χριστόψωμα αυτά βάζουνε ένα άσπρο αυγό ή καρύδι και τα στέλνουνε στα συγγενικά τους σπίτια. Αυτοί που θα τα λάβουνε πρώτοι, είναι υποχρεωμένοι να στείλουνε και τούτοι με τη σειρά τους ένα δώρο, φαγώσιμο συνηθώς. Στα παιδιά, παλιότερα, δίνανε από ένα φλουρί. Τώρα τους δίνουνε δραχμές, για ν' αγοράσουνε μόνα τους ό,τι θέλουνε.

ΚΑΣΤΟΡΙΑ

Απ' όλα τα μέρη της Ελλάδας, ωστόσο, τα πιο ζωηρά Χριστούγεννα γιορτάζονται στην Καστοριά και στα χωριά της. Η γιορτή αρχίζει από τις τέσσερις το πρωί της Παραμονής, οπότε σχηματίζονται μικρές και μεγάλες παρέες παιδιών, που γυρίζουνε τα σπίτια με διάφορα όργανα του τόπου και λένε τα κάλαντα. Στο τέλος κάθε τραγουδιού υπάρχει μια επω-

δός, που απευθύνεται στην οικοδέσποινα του σπιτιού για την αμοιβή των καλαντιστών. Η αμοιβή τις περισσότερες φορές, γίνεται σε είδος. Κάστανα, φουντούκια, ξυλοκέρατα, καρύδια, σύκα, σταφίδες, πορτοκάλια, μανταρίνια, μήλα και κάτι κουλουράκια καρδοστόλιστα, σε σχήμα μικρού περιστεριού, που λέγονται «κουλάκια» παραφθορά της λέξης «πουλάκια».

ΗΠΕΙΡΟΣ

Σε πολλά χωριά της Ηπείρου, τα κορίτσια, κάθε Παραμονή Χριστούγεννα, κρύβουνε κάτω απ' το μαξιλάρι τους τρία καρύδια. Το άλλο πρωί, νηστικές, παίρνουνε τα καρύδια και τα σπάζουνε μπροστά στο εικονοστάσι του σπιτιού. Το πρώτο, είναι το «καρύδι της ευτυχίας». Αν είναι γεμάτο, θα ευτυχίσουνε και θα παντρευτούνε γρήγορα, με πλούσιο και όμορφο παλικάρι. Αν είναι κούφιο, θα περιμένουνε κάμποσο καιρό. Το δεύτερο, είναι το «καρύδι της υγείας» και το τρίτο, το «καρύδι του πλούτου». Αν είναι γεμάτα και η ψίχα τους άσπρη, όλα θα πάνε καλά. Αν συμβεί το αντίθετο, τό-

τε θα έχουνε αναποδιές και στενοχώριες. Το πρωί των Χριστουγέννων, όταν φύγουνε όλοι για την εκκλησία, κρεμάνε έξω από την πόρτα του σπιτιού λίγο λιβάνι. Μετά το σχόλασμα της χριστουγεννιάτικης λειτουργίας, θα μπει στο σπίτι πρώτη η νοικοκυρά. Θα πάρει τον αγιασμό που έχει στα εικονίσματα και θα στάξει λίγο στο λιβάνι που έχει κρεμάσει έξω στην πόρτα, για να γίνει γερό και γουρλίδικο το σπίτι όλη τη χρονιά. Επίσης, λίγο από τον αγιασμό του μπουκαλιού θα πιεί πρώτη αυτή και κατόπιν όλα τα άλλα μέλη του σπιτιού.

ΚΡΗΤΗ

Βαθιά ριζωμένη είναι η πίστη στη λεβεντομάνα Κρήτη. Θα μπορούσε να πει κανένας, πως όλοι ανεξαιρέτα οι Κρητικοί έχουνε βαθύτατο θρησκευτικό συναίσθημα. Το πρώτο χριστόψωμο της μεγάλης γιορτής, θα το ευλογήσει ο παπάς αμέσως μετά τη λειτουργία, μνημονεύοντας τους νεκρούς ονομαστικά. Είναι κι αυτό μια εξαιρετική συνήθεια, που φανερώνει ότι πρόσωπα που γευτήκανε την κρυάδα του θανάτου, δεν ξεχνούνται από τους αγαπημένους τους. Οι Κρητικοί χαίρονται τα Χρι-

λους εύθυμους σκοπούς. Οι Κρητικοί, δεινοί χορευτές καθώς είναι, δε σταματάνε να χορεύουν όλη μέρα κι όλη νύχτα. Είναι κι αυτό μέσα στο αίμα τους και τούτο φανερώνει τον ωραίο κι ανοιχτόκαρδο χαρακτήρα τους.

ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ

Για τη στάχτη του τζακιού του χριστουγεννιάτικου Δωδεκάμερου πολλοί πιστεύουνε μέχρι σήμερα, πως κρύβει μέσα της πολλά θαυματουργά πράγματα. Και γι' αυτό τη φυλάνε και την ανακατεύουνε αργότερα, με το σπόρο των γεννημάτων. Λένε πως η στάχτη τούτη προφυλάει τα γεννήματα από διάφορες αρρώστιες. Επίσης, αν σκορπίσουνε από την ίδια γύρω από το σπίτι θα χαθούνε όλα τα βλαβερά ζώδια. Μα και για να πιάσουνε και να προοδεύσουνε οι πορτοκαλιές που φυτεύουνε, πρέπει να πάρουνε από το χριστουγεννιάτικο παραγώνι στάχτη και να ρίξουνε στη γούβα που φυτεύουνε αυτά τα σπυροφόρα δέντρα. Ακόμα και στα νιογέννητα παιδιά, για να μαλακώσουνε τ' αντεράκια τους, διαλύουνε λίγη από τη στάχτη αυτή με νερό και τους τη δίνουνε να την πιούνε. Η στάχτη τούτη ωφελεί και στα νεφρά. Αυτό το πιστεύουνε σε πολλά χωριά της Μακεδονίας και δεν είναι απίθανο να κάνει πραγματικά καλό. Οι άρρωστοι, παίρνουνε κάμποση στάχτη, τη ρίχνουνε μέσα σ' ένα ζεστό ποτήρι νερό, την ανακατεύουνε κι άμα τη σουρώσουνε καλά, πίνουνε το υγρό της. Έπειτα από λίγη ώρα, γίνονται... περδίκια. Και γιατί όχι; Μήπως οι παλιές νοικοκυρές δεν καθαρίζανε με το σταχτόνερο τ' ασπρόρουχά τους; Γιατί λοιπόν, να μην καθαρίζει και τα νεφρά;

ΘΡΑΚΗ

Παλιότερα, στα χωριά της Θράκης, Παραμονή Χριστούγεννα, οι νέοι βγαίνανε τη νύχτα, φορώντας τομάρια και ουρλιάζοντας σαν τους λύκους. Μ' αυτό πιστεύανε ότι διώχνανε μακριά τα κακά πνεύματα και τους καλικάντζαρους. Το περίεργο αυτό έθιμο, που δεν υπάρχει πια, έχει την προέλευσή του από την ειδωλολατρία. Σήμερα, όμως, τα πράγματα αλλάξαν.

Όπως και να το κάνουμε το γεγονός είναι ένα. Ακόμα και τις μεγάλες πόλεις της Ελλάδας, όπως και στην πρωτεύουσα, τα Χριστούγεννα εξακολουθούνε να έχουνε έναν ειδυλλιακό χαρακτήρα και να θεωρούνται οικογενειακή γιορτή.

ΔΙΑΦΗΜΙΣΕΙΣ

Τζάμια — Κρύσταλλα —
Καθρέπτες
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΡ. ΜΑΓΑΛΙΟΣ
Κηπουπόλεως 9
Κηπούπολη
Τηλ. 5737375

Ηλεκτρικά Έιδη
ΛΗΟΣΤΟΛ. ΑΝ. ΜΑΓΑΛΙΟΣ
Φοινίκης 45 - 47
Σεπόλια
Τηλ. 5127379

Μεταφορές — Μετακομίσεις
ΦΑΝΗΣ ΣΩΤ. ΚΥΡΙΤΣΑΣ
Τηλ. 2622892

Καφεναίο — Ουζερί
τ. «ΑΓΡΑΦΑ»
ΧΡΗΣΤΟΣ ΒΟΥΖΑΣ
Πάρνηθες 24
Κυψέλη
Τηλ. 8625249

Ατελιέ Υψηλής Ραπτικής
ΒΑΣΩ ΚΥΡΙΤΣΑ — ΚΑΛΛΗ
Κεδρώνου 89
Αμπελόκηποι
Τηλ. 6130941

Ευλουργικές Εργασίες
ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ Ι. ΠΡΙΤΣΑΣ
Τριάντη 4
Μπραχάμι
Τηλ. 9920198

ΠΑΝΤΟΣ ΤΥΠΟΥ
ΕΥΛΟΥΡΓΙΚΕΣ
ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ
ΙΩΑΝΝΗΣ ΧΡ. ΓΩΓΟΥΛΗΣ
Μεθοδίου 19 ΝΕΑ ΛΙΟΣΙΑ
Τηλέφωνο 5721213

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ
ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ
ΥΠΟΔΗΜΑΤΟΠΟΙΪΑΣ
ΣΩΤΗΡΙΟΣ ΣΤ. ΠΑΠ ΠΗΣ
Θηβών και Μ. Ψελλού 2
ΝΕΑ ΛΙΟΣΙΑ
Τηλέφ. 5715379, 5748894

Σιδηρές Κατασκευές
ΑΘΑΝ. ΚΥΡΙΤΣΑΣ
Σπάρτης 6, Βριλήσια
Τηλ. 6447851

— ΤΖΑΜΙΑ — ΚΡΥΣΤΑΛΛΑ
— ΚΑΘΡΕΠΤΕΣ
ΚΩΣΤΑΣ ΑΝ. ΠΡΙΤΣΑΣ
Θηβών 202 ΠΕΡΙΣΤΕΡΙ
Τηλ. 5726559

ΕΙΔΗ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΑΝ. ΔΗΜ. ΤΣΙΑΜΑΝΤΑΣ
Σπετσών 69 ΚΥΨΕΛΗ
Τηλέφ. 8224889

ΚΑΡΔΙΤΣΙΩΤΕΣ ΠΟΙΗΤΕΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ από σελίδα 7

«Στην κυρά - Κιασσυανή»

(Του Τάκη Μουρογιάννη εκ Πεζούλας)

Ήταν η ελπίδα σου η μόνη
να βρεθούν δύο γαμπροί
σαν τις κόρες σου αβροί
και να είναι γεωπόνοι.
Τους προσφέρεις ένα δώρο σαντιγί
κι εκείνοι αγαπούν τις κόρες και τη γη.
Εύχομαι να ζήσουν δυο λουλούδια σε δυο κλώνους
κι όλ' η επίβλεψη στους γεωπόνους!

★

«Σαμποτάζ»

(Του Νίκου Μπαζιάνα)

Ένα εργοστάσιο έφτιαχνε μαχαίρια,
για να κόβουν οι άνθρωποι το ψωμί τους.
Η κάθε φαμελιά αγόρασε το μαχαίρι της.
Ύστερα, για να μην κλείσει το εργοστάσιο,
έφτιαχνε στιλέτα για φόνο.
Ο κάθε φονιάς αγόρασε το εγχειρίδιό του.
Ύστερα, για να μην κλείσει το εργοστάσιο,
τύπωνε διλία
και προπαγάνδιζε το θάνατο.
Ο καθένας μας κρατούσε μετέωρη την ελπίδα του.
Ύστερα, για να μην κλείσει ο κύκλος της ζωής,
οι εργάτες μια νύχτα
τίναξαν στον αέρα το εργοστάσιο...

(«Τα φώτα της νύχτας»)

★

«Αλώνισμα»

(Του Μάρκου Παπιά)

Έφερνε γύρες ο Ντορής του αλωνιού το στύλο,
και στα καπούλια του φωτιά ο ήλιος τ' Αλωνάρη,
έφερνε, κι όλο κοιτάζε, ζηλόφθονα το σκύλο,
που ρέμβιαζε παράμερα στον ίσκιο απ' το πουρνάρι.

Και παραπίσω εγώ παιδί με καμουτσι στο χέρι
κι ένα κασκέτο του παππού που μού 'πεφτε στα μάτια,
σε λίγο να κι η μάνα μου, που είχε πάει να φέρει
μαζί με τον πατέρα μου και τ' άλλα τα δεμάτια.

«Αχού! Δε βλέπεις, γιόκα μου, δε βλέπεις» με μαλώνει,
κι όλο κοιτούσε τ' άλογο, εγώ είχα σαστίσει,
εκείνη ήρθε τρέχοντας, μπήκε μέσα στ' αλώνι,

και πήγε πίσω απ' το Ντορή, που είχε σταματήσει,
άνοιξε τότε την ποδιά —δεν έβρισκε το φτυάρι—
και: μάζεψε την κοπριά, μην πέσει μέσ' στο στάρι.

★

«Γραφιάδες»

(Του Βασίλη Θ. Πάσχου)

Πού μας έριξε η μοίρα
να μεπράμε τα χαρτιά
γράμματα ν' αραδιάζουμε
να ξημεροβραδιάζουμε
κι η ζωή μας νάναι στείρα
άκαπη χωρίς φτερά...

«Ο ξωμάχος»

(Απόσπασμα)

(Του Γιάννη Σελλούνητου)

Αυτός δεν ήξερε πως κάπου αφρίζει η θάλασσα,
πως κάπου μάτια ψιχαλίζουνε,
όταν σφυρίζουνε και φεύγουνε τα τραίνα.
Ανύποπτος σαν το ποτάμι
στο δρόμο της ζωής του οδοιπορούσε.

Τα βράδια μέσ' στον κουρασμένο ύπνο του
μισοκρυμμένος
έτρωγε το πικρό ψωμί του
και γεύονταν κουταλιά την κουταλιά
των ημερών του την πικρία,
την ώρα που έξω ένα φεγγάρι
με λαμπογυάλι ακάθαρτο στα ουράνια χασμουριόταν.

Κύριε,

Τώρα αυτού πάνω μην του πεις
πως ξημέρωνε και πέρα απ' το στυφό χωριό του
να μην του πεις πως κάπου οι θάλασσες αφρίζανε,
—καράδια ερχόντανε, καράδια φεύγανε
με νότο με βοριά—
πως κάπου μάτια ψιχαλίζανε,
όταν σφυρίζανε και φεύγανε τα τραίνα...

(«Αντιανθολογία» Δ. Ιατρόπουλου)

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

—Αβρός: λεπτός στους τρόπους,
ευγενικός, ευχάριστος.

—Αλλοτριώνομαι: χάνομαι, αποξενώνομαι, μεταβιβάζομαι σε άλλον. (Κοινωνιολογικά η λέξη σημαίνει: διαφεντεύομαι από αγαθά —υλικά ή πνευματικά— που παράγω, αλλοιώνομαι και αδυνατώ να εκτιμήσω τις πραγματικές σχέσεις της ζωής).

—Ανύποπτος: αυτός που δεν υποπτεύεται, που δεν υποφιάζεται, (μτφ) ξεσυλλόγιαστος.

—Γιούλι: το λουλούδι μενεξές ή το λουλούδι ζουμπούλι.

—Εγχειρίδιο: μικρό μαχαίρι.

—Καπούλια: τα νύτα μεγάλων τετράποδων ζώων (εκτείνονται από τη νεφρική χώρα μέχρι τους γλουτούς).

—Κασκέτο: εργατικό καπέλο με γεισό.

—Λαμπογυάλι: το κωνικό (συνήθως τζάμι που προφυλάσσει τη φλόγα στις λάμπες πετρελαίου.

—Μετέωρος: αυτός που αιωρείται (κρέμεται ή κινείται) πάνω από το έδαφος, (μτφ) αυτός που βρίσκεται σε αβεβαιότητα ή αναμονή.

—Προπαγανδίζω: προσπαθώ να διαδώσω ιδέες, προϊόντα κλπ. διαφημίζω.

—Ρεμβάζω: ονειροπωλώ, φαντάζομαι ανύπαρκτες ή απραγματοποίητες καταστάσεις.

—Σαντιγί: είδος κρέμας.

—Στυφός: αυτός που έχει τη γεύση της κοινής στυπτηρίας, της στύψης.

ΠΗΓΕΣ

—Κίτσιου Γ. Ακυφαντή: «Αγαπημένων θύμησες», 1964.

—Ευγενίας Β. Δερεχάνη: «Πρόλογος ζωής», 1982.

—Βαγγέλη Κάσου: «Μικρές Δορκάδες», 1979.

—Αννούλας Β. Λάππα: «Ανεμώνες τ' Ολύμπου», 1975.

—Τάκη Μουρογιάννη (εκ Πεζούλας): «Δέση ποιημάτων» (α ανέκδοτο).

—Βασίλη Θ. Πάσχου: «Κοχλάζει», 1980.

—Γιάννη Σελλούνητου: «Ποιήματα» 1976.

—Περιοδικό «Γνώση και γνώμη», τόμοι Α' και Δ'.

(Επιλογή — επιμέλεια: παλ).

ΕΙΛΗΣΕΙΣ - ΑΠΟΦΕΙΣ

(Από το «Σύνδεσμο Φυλακτιωτών Καρδίτσας»)

Στις 7.12.1986 πραγματοποιήθηκε στην Καρδίτσα η τακτική γενική συνέλευση του Συνδέσμου, στην οποία παραβρέθηκαν 35 —άντε, 40— μέλη. Δηλαδή η αποχή ξεπέρασε το... 60) ο. Νομίζουμε ότι, όπως η καταβολή του φόρου δεν καθιστά υπεύθυνους και ενεργούς τους πολίτες ενός κράτους, παρόμοια και η καταβολή της ετήσιας συνδρομής —ή, ακόμα, οποιασδήποτε χρηματικής ενίσχυσης— δεν αρκεί, για να θεωρηθεί κάποιος ενεργό μέλος ενός πολιτιστικού συλλόγου.

★

Το Διοικητικό Συμβούλιο του «Συνδέσμου Φυλακτιωτών Καρδίτσας» εξουσιοδοτήθηκε από τα μέλη του Συνδέσμου, τα οποία ματείχαν στην γενική συνέλευση της 7.12.86, να προβεί ή όχι σε ορισμένες ενέργειες, σύμφωνα με την κρίση του. Η γνώμη μας: Τα μέλη του Συνδέσμου οφείλουν να θρίσκονται σε διαρκή εγρήγορση, για ν' ασκήσουν, μόλις χρειαστεί, τον έλεγχό τους. Η παροχή της εξουσιοδότησης δεν πρέπει να «αποκοιμίζει» αυτούς

που εξουσιοδοτούν, ούτε να «αποχαλινώνει» αυτούς που εξουσιοδοτούνται.

★

Είναι βέβαιο πως το καλοκαίρι —πρώτα ο Θεός!— θα πιούμε νερό από τη θρύση της «Κασσάνδρας», που μέχρι τότε θα έχει ολοκληρωθεί η κατασκευή της. Πρέπει να ευχαριστήσουμε τα μέλη του Δ.Σ. του «Εξωραϊστικού Συλλόγου Φυλακτικής», που —χωρίς πολλές κουβέντες— δέχτηκαν να υποβληθεί ο σύλλογός τους στη μισή δαπάνη της κατασκευής.

★

Είναι καιρός να δημιουργηθεί στο χωριό μας μια μικτή χορωδία, που θα τραγουδάει στη διάρκεια διαφόρων πολιτιστικών εκδηλώσεων παραδοσιακά τραγούδια. Είναι καιρός να εξοικειωθούν οι ηλικιωμένοι συγχωριανοί μας (άντρες και γυναίκες) με δύο ιδέες: 1) 'Ότι είναι αναγκαίο να συμμετάσχουν σ' αυτή τη χορωδία και 2) 'Ότι, εφόσον γίνουν μέλη της χορωδίας, θα είναι αναγκαίο να πειθαρχούν στις οδηγίες του αρχιμουσικού.

ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Ένας Αθηναίος σταματάει σ' ένα χωριό και ρωτάει έναν αγρότη:

- Έχεις φρέσκα αυγά;
- Και βέβαια, του λέει ο αγρότης.
- Είναι ημέρας;
- Φυσικά, του απαντάει εκεί-

ΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ

Στο άρθρο «ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ», που δημοσιεύτηκε στο προηγούμενο φύλλο της «Φωνής της Φυλακτικής», εντοπίσαμε δυο λάθη. Το σωστό είναι ότι:

1. «Το κοινοτικό συμβούλιο συγκροτείται από 7 μέχρι 11 μέλη». Και

2. «Το κοινοτικό συμβούλιο συγκροτείται κατά τα 3)5 από τους υποψήφιους συμβούλους του συνδυασμού που κέρδισε την εκλογή και κατά τα 2)5 από τους υποψήφιους συμβούλους των επιλαχόντων συνδυασμών».

νος. Το βράδυ οι κότες κοιμούνται!

—*—

Ένας τρελός προσπαθεί να βρει άκρη σ' ένα κουβάρι κλωστή. Και κάποιος άλλος του παρατηρεί:

— 'Αδικά ψάχνεις. Δεν πρόκειται να την βρεις. Την έκοψα εγώ σήμερα το πρωί.

—*—

Ένας καθηγητής βρήκε πάνω στην έδρα του ένα δέμα από σανό, που το είχαν βάλει οι μαθητές, για να τον πειράξουν. Μόλις το βλέπει, φωνάζει αιμώως τον κλητήρα και του λέει παρουσία των μαθητών: Δεν σου έχω πει χίλιες φορές ότι απαγορεύεται στους μαθητές να κολατίζουν στο διάλειμμα πάνω στην έδρα;

—*—

Κατηγορούμε, το δικαστήριο σε καταδίκασε στην εσχάτη των ποινών, αλλά σου παρέχει την ευκαιρία να διαλέξεις εσύ τον τρόπο του θανάτου σου.

— Να πεθάνω από γηρατειά!

Λάβαμε από τον γεσεκλεγέντα πρόδρο της κοινότητάς μας, την παρακάτω επιστολή:
Αγαπητοί χωριανοί,

Θέλω να ευχαριστήσω όλους εσάς που με τιμήσατε με την ψήφο σας, στις κοινοτικές εκλογές της 12ης Οκτώβρη 1986.

Τώρα όμως ιδιαίτερα, θάθελα να τονίσω ότι χρειάζεται η συμπάρασταση όλων ανεξαιρέτα των συγχωριανών, όπως απαραίτητη είναι η συνεργασία της κοινότητας με τους δυο συλλόγους του χωριού μας. Έτσι όλοι μαζί η συνεργασία δηλ. των φορέων και η συμμετοχή όλων των συγχω-

ριανών με κατεύθυνση πάντα την πρόοδο και την ανάπτυξη του χωριού μας μας πιστεύω ότι σ, αυτή την τετραετία θα πετύχομε πολλά πράγματα.

Από την πλευρά μου θα καταβάλω κάθε προσπάθεια, για τη λύση των προβλημάτων του χωριού μας, έτσι ώστε να τύχω άξιος της εμπιστοσύνης που μου δείξατε και με εκλέξατε πρόδρο της κοινότητας.

Εύχομαι σε όλους τους χωριανούς «Χρόνια Πολλά» και υγεία και ευτυχία τον καινούργιο χρόνο.

Θωμάς Βασιλάκος

ΝΕΑ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ

Το νέο κοινοτικό συμβούλιο που προέκυψε απ' τις εκλογές του περασμένου Οκτώβρη, αποτελείται από τους παρακάτω:

- Βασιλάκος Θωμάς, πρόεδρος
- Διαμαντής Σωτήρης
- Τσιαμαντάς Παναγιώτης του Δημ.
- Μαγαλιός Βασίλης
- Κωστής Γιάννης
- Γανιάς Λάμπρος και
- Πρίτσας Σωτήρης, σύμβουλοι

Το Δ.Σ. του συλλόγου μας τους συγχαίρει για την εκλογή τους και τους εύχεται καλή επιτυχία στο έργο τους.

ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ

ΑΡΧΑΙΡΕΣΙΕΣ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΜΑΣ

Κάνουμε γνωστό στα μέλη του Συλλόγου μας ότι, η επόση Γενική Συνέλευση και οι αρχαιρεσίες του Συλλόγου μας, θα γίνουν στις 1.2.86, στην αίθουσα της «Παναθησαλικής Στέγης», Σολωμού 48, στις 10.00' το πρωί.

Θέματα ημερήσιας διάταξης:

1. Απολογισμός πεπραγμένων του απερχόμενου Δ.Σ.
2. Οικονομικός απολογισμός.
3. Προγραμματισμός δράσης — Προτάσεις μελών.
4. Εκλογή νέου Δ.Σ.

ΝΑΡΚΩΤΙΚΑ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ από σελίδα 6
ότι ο θάνατος μπήκε στο σπίτι τους.

Ωστόσο λίγοι είναι αυτοί που σώζονται. Τα ναρκωτικά δεν κάνουν διακρίσεις. Χτυπούν την πόρτα σε φτωχούς και πλούσιους. Οι πλούσιοι τα δοκιμάζουν γιατί έχουν γευτεί όλες τις απολαύσεις της ζωής. Οι φτωχοί ίσως επειδή δεν είχαν την οικονομική άνεση να πραγματοποιήσουν όλα τα όνειρά τους, καταλήγουν στο λευκά θάνατο. Γενικά είναι άτομα που νιώθουν αδύναμοι ψυχικά. Έχουν απογοητευθεί από τη ζωή, έχουν αποτύχει στις προσπάθειές τους για κάτι καλύτερο. Είναι άτομα που δεν έχουν ζήσει την οικογενειακή θαλπωρή. Τη στοργή της μάνας.

Πάντως όσα προβλήματα πα-

ρουσιάζει μπροστά μας η ζωή πρέπει να τα αντιμετωπίσουμε ήρεμα και λογικά. Ζούμε, αγωνιζόμαστε για να πετύχουμε κάτι στη ζωή μας. Έχουμε ιδανικά. Ένα όνομα, μια τιμή, κάποια αξιοπρέπεια. Έχουμε στόχους που θέλουμε να πραγματοποιηθούν. Και οι στόχοι μας να είναι ψηλότερα από εκεί που μπορούμε να φτάσουμε. Γιατί έτσι θα κρατηθούμε στη ζωή. Το κάθε εμπόδιο πρέπει να γίνει πρόκληση για συνέχεια των προσπαθειών μας.

Εμείς οι νέοι, κύριο θα είμαστε το μέλλον της πατρίδας μας. Οι παλιοί θα μας δώσουν τη σκυτάλη για να συνεχίσουμε τον αγώνα. Πως όμως θα συνεχιστούν οι λαμπρές σελίδες της Ιστορίας μας, όταν αυξάνεται επικίνδυνα ο αριθμός των τοξικομανών;